

počtu účastníků ŠD byl na lokální úrovni řešen spíše navyšováním počtu oddělení stávajících ŠD nežli zakládáním nových zařízení. Nejvíce nových oddělení přibýlo ve Středočeském kraji (o 7 %), dále také v Praze, Plzeňském a Jihomoravském kraji.

O umístění žáků do ŠD, které jsou určeny žákům 1. stupně, je stále velký zájem. Poptávka mnohdy převyšuje kapacitu, školy proto přistupují k úpravě kritérií pro přijímání účastníků (např. přijímají pouze žáky 1. až 3. ročníku) a nedostatek míst se snaží řešit navýšením kapacity ŠD. Jako náhradní řešení pro nepřijaté žáky školy obnovují nebo nově zřizují školní kluby, nabízí zájmovou činnost ve spolupráci s místními SVC, případně zajišťují dohled nad žáky čekajícími na dopravní spoje.

Nejvyšší podíl žáků 1. stupně zapsaných do ŠD vykazuje Praha (65,8 %), Olomoucký (62,7 %), Jihočeský (59,9 %) a Jihomoravský (59,3 %) kraj. Nejnížší podíl umístěných žáků mají kraje Ústecký (48,8 %), Karlovarský (50,6 %) a Liberecký (51,3 %), ve kterých tímto nedochází k dostatečnému využití potenciálu zájmového vzdělávání pro efektivní rozvoj všech stránek osobnosti dětí mladšího školního věku.

Tabulka 95

#### Vývoj nárůstu počtu školských ŠD a ŠK a jejich účastníků

Školní rok	2016/2017	2017/2018	2018/2019	Trend
Počet družin	4 045	4 070	4 094	+
Počet klubů	591	597	603	+
Zapsaní účastníci ŠD	330 094	337 192	339 037	+
z 1. stupně ZŠ	323 277	330 679	332 286	+
z 2. stupně ZŠ	3 866	3 953	4 231	+
Zapsaní účastníci ŠK	47 149	47 675	47 873	+
z 1. stupně ZŠ	18 405	18 142	18 506	+
z 2. stupně ZŠ *)	28 726	29 512	29 367	-

\*) Od školního roku 2018/2019 jsou ve statistikách MŠMT účastníci zájmového vzdělávání v ŠK rozděleni na žáky docházející z 2. stupně ZŠ a žáky z víceletých gymnázií, v tabulce jsou sloučeni do jedné kategorie.

Zájmové vzdělávání v ŠD/ŠK je poskytováno převážně žákům jedné kmenové školy (98,7 %), výjimečně žákům z více škol (1,3 %). Průběžně se zvyšující počet školních družin a školních klubů reaguje na demografickou křivku a koresponduje s populačně silnými ročníky, které v současné době procházejí 1. stupněm základní školy. Ve sledovaném období činil nárůst počtu účastníků u školní družiny 2,7 % a 1,5 % u školního klubu. V meziročním srovnání se průměrný počet žáků na jednu družinu nezměnil (82,8), průměrný počet účastníků na jeden školní klub mírně poklesl – na 79,4.

Tabulka 96

#### Vývoj nárůstu počtu školských SVC, zájmových útvarů (ZÚ) a jejich účastníků

Školní rok	2016/2017	2017/2018	2018/2019	Trend
Počet SVC	321	326	330	+
Počet ZÚ	26 938	28 398	28 153	-
Počet účastníků ZÚ	296 248	303 289	304 539	+

Typickým znakem SVC je nutnost přizpůsobit nabídku jak konkurenčnímu prostředí ostatních organizací zaměřených na volnočasové aktivity, tak soudobým požadavkům klientů. Stoupající počet středisek volného času ve sledovaném období přinesl i přes mírnou meziroční redukci množství zájmových útvarů další navýšení počtu účastníků. To ukazuje